

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

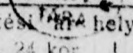
X évfolyam.

FIUME, csütörtök 1913. május 15.

107. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóiroda (telefonszám 229).
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, 1 em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felolvasó szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Elofizetés: helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy órára 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A népoktatás fejlődése.

—«O»—

A magyar királyi középponti statisztikai hivatal, mely az ország ütőereinek verését számolja s évkönyvein kívül összefoglaló kötetekben számol be hazánk szociális és gazdasági életének egy-egy ágáról, újabban is hatalmas kötetekkel gyarapította kiadványsorozatát. A hatalmas munka, melyet Pogány Frigyes dr. miniszteri titkár irt s amely nem csupán a kormány, elsősorban a vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak, hanem csupán a tanügyi szakköröknek, hanem az egész művelt társadalomnak figyelmére méltán tarthat igényt, — 140 oldalnyi sűrű nyomtatott szövegével és 500 oldalnyi, a népoktatásunkra vonatkozó minden egybeegyeztethető adatot magukban foglaló táblázataival a lehető legrészletesebb képét adja népoktatásunk fejlődésének, újabkori állapotának s ugy adatainak hitelénél, valamint írójának széleskörű szakismereténél fogva annyira egyetemes értékű, hogy a jövőben nélkülözhetetlen forrásmunkául fog szolgálni.

A munkának különös aktualitást biztosít az a körülmény, hogy mint a hivatal tudós igazgatója Vargha Gyula dr. a munkát utjára bocsátó meleg előszavában megemlíti, épp az utóbbi években a törvényhozás a törvények egész sorozatával szolgálta a népoktatás fejlesztését, (az 1907. évi XXVI. az állami iskolákról és tanítókról, az 1907. évi XXVII. a nem állami iskolákról és tanítókról, valamint az 1908. évi XLVI.

„A Tengerpart“ tárcája

GRISA.

Grisa, egy vastag, két éves és nyole hónapos fiú, a sétatéren sétál a dajkával. Hosszú télikabát és meleg cipő van rajta; a nyaka kendővel van körülesavargatva, a fején bojtos sapka. Anélkül is melege van s hozzá meg a barátságos áprilisi nap éppen a szemébe süt és csiklandozza a pilláit.

Egész bizonytalanul, esetlenül tipegő alakja roppant gyámoltalanságot árult el.

Eddig csak egyetlen, négyszögletű világot ismert Grisa, amelynek egyik szögletében az ő ágya, a másikban dada ládája, a harmadikban egy szék áll, a negyedikben pedig halvány mécs ég a szent kép előtt.

Aki lenéz az ágy alá, ott egy letört karu lábút és egy trombitát lát; a dada ládája mögött egy egész sereg mindenféle holmi hever: cernagombolyagok, papirszeletek, egy skatulya a födele nélkül. Ebben a világban a dadán és a Grisán kívül sokszor látni a mamát és a cicát. A mama olyan, mint egy prémsapkája, csak hogy a sapkának nincs szeme, se farka. Ebből a világból, melynek neve gyermekszoba, ajtó vezet egy szobába, ahol délben enni szokás, meg teázni. Ott áll a Grisa magas széke s a falon egy

törvénycikk az ingyenes népoktatásról.)

Azokban az említett törvények, valamint a Zichy-féle törvény is a tanítók illetményeinek rendezésén kívül csak kis mértékben nyulnak bele az iskolai szervezetbe. Ezt bizonyítja az, hogy a kisdédóvásról szóló törvény revízió alatt áll; hogy az 1868-iki XXXVIII. törvények revízióját képviselő házi határozat sürgeti; hogy a polgári iskolák reformja hosszabb idő óta szaktanácskozások tárgya; sőt a főrendiház kebelében is hallottunk fölszólalást a tanítóképzés reformja érdekében. Éppen ezért mindazok, akik a fenti kérdésekkel komolyan foglalkoznak, csak örömmel üdvözölhetik a statisztikai hivatal e kiadványát, mert népoktatásunk egész multját, egyrészt a legkiválóbb kulturtörténetirők nyomán, másrészt a roppant szorgalommal összegyűjtött statisztikai adathalmaz fényével, lehetőleg minden oldalról és szempontból megvilágítja, egyképen rámutatván a népoktatási törvények és közigazgatás fogatkozásaira, mint jó oldalaira, s választ adván egyszersmind teljesen megbízható adataival amaz újabb időben bent bent és kint egyaránt gyakorai, rosszakaratu támadásokra is, amelyek Magyarország kulturviszonyait lehetőleg sötét színben ilyekeznék feltüntetni.

A kötet az általános jelentésben sorra veszi a különböző fokun épiskolákat, s mind egyik fokozatnak külön-külön részletesen tárgyalja föladatát, szervezetét, történetét, jellegét és tanítási nyelvét, föntartóit, megszólását az országban, a megszólást nem szerint, a működési időt, tanító személyzetét, tanulóit, az iskolamulasztásokat, ismétlő ok-

óra függ, hogy az ingája himbálódzik, meg hogy csengjen. Az ebédlőből egy másik szobába lehet menni; ott vörös székek vannak. A szőnyegen egy sötét folt látszik, amiért Grisát ujjal szokás fenyegetni. El mögött a szoba mögött van még egy másik is, ahová Grisának nem szabad bemenni, és ahol a papa tesz-vesz.

Ez a papa roppant esodálatos valaki! A mamát meg a dajkát érteni: azok öltöztetik, etetik, altatják Grisát, de hogy mire való a papa: — az titok. Van egy másik esodálatos valaki is: — a néni, aki Grisának a trombitát ajándékozta. Hol megjelenik, hol eltűnik. Hová lesz? Grisa nem egyszer kukucsált be az ágy alá, a láda mögé, a pamlag alá, de ott nem volt...

Ebben az új világban, ahol a nap az embereknek a szemébe süt, annyi papa, mama és néni van, hogy az ember azt sem tudja, melyikhez szaladjon. De a legfuresőbb és legostobább a sok ló. Grisa elnézi, hogy kaszálnak a lábaikkal, de nem ért az egészről semmit. Ránéz a dajkára, hogy ez magyarázza meg neki, de a dada hallgat. Egyszerre rettentő dübörgés hallatszik. Az uton egyenesen ő feléje egy csapat katona jön egyenletes léptekkel, a fürdés után kipirult arccal, bojtjal kardjukon. Grisának a hátán végigfut a hideg s kérdőn néz a dadára; nem sir, hát nem borzasztó. Grisa elkíséri a szemével a katonákat és maga is taktusra

tatást, ifjusági egyesületeket, könyvtárakat tanhelyiségeket és föntartási költségeket, teljes történetet és képet adva így a népoktatásról, elemi népoktatásról, inasoktatás, felső népoktatásról, az óvó- és tanítóképzésről, sőt gy rövid fejezetben Horvát-Szlavonországok népoktatásáról is megemlékeznek.

Olvasva a könyvet, látjuk, hogy pl. a kisdédóvásról szóló törvény szelleme leginkább megfelel a nemzeti eszmének s bebizonyul előttünk annak a többször hallott támadásnak naivitása, hogy ezerszámra van iskolátlan községünk. A községeknél mindössze 3 százaléka iskolátlan, de ezek nagyrésze olyan, hogy egyfelől a tankötelesek száma elenyészően csekély, másfelől a földrajzi és társadalmi viszonyok egyáltalán lehetetlenné teszik iskola föllállítását. Itt érdekes és megszívlelésre méltó eszmét vet föl az író, tudniillik az ilyen községekben kisebb képzettségű tanítóval, alsóbbfokú elemi iskola föllállítását. Igen érdekes fejti ki II. Józsefnek, I. Ferencnek és Mária Teréziának a népoktatás fellendítését célzó intézkedéseit. Megtudjuk, hogy az 1868. évi XXXVIII. törvények életbeléptetése után a felekezeti iskolák községivé tétele nem II. József liberális eszméinek következménye, hanem az említett törvények 26. szakaszának téves értelmezése alapján történt. Megtudjuk, hogy a felső népiskola mellett a polgári iskola hogyan került be törvénykönyvünkbe, hogy senyedve el a polgári iskola elszaporodása folytán a gyakorlati iskolások szánt felső népiskola s hogy mily sokáig tartott, míg a felekezeti tanító-

lépeget.

Két nagy macska szalad el mellette, hosszú, kilógó nyelvvel, fölemelt farkkal. Grisa azt hiszi, neki is szaladni kell és utánuk fut.

— Megállj! — kiált rá a dada, durván megfogva a vállát. — Hová mégy? Leszel mindjárt jó!

Odább egy dajka ül: egy kis teknő van a kezében, tele barackkal. Grisa elmegy mellette és szó nélkül elvesz egy barackot.

— Mit csinálsz? — kiált rá a dajka, a mint a kezére legyint s elveszi tőle a barackot. — Ostoba!

Grisának most nagy öröme telnék benne, ha fölvehetne egy üvegdarabot, amely a lábai előtt fekszik s a napsugárban ugy csillog, mint a mécs a szentkép előtt. De fél, hogy megint a kezére vágnak.

— Adjon Isten! — hallja hirtelen a feje fölött, erős, mély hangon s egy magas férfit lát csillogó gombokkal.

Nagy öröme ez az ember kezét fog a dadájával, megáll mellette és beszélgetni kezdenek. A napfény, a szekerek lármája, a lovak, a csillogó gombok — mindez rendkívül új s annyira nem borzasztó, hogy Grisa szíve eltelik gyönyörűséggel és nevet.

— Mennünt, mennünt — szól a fényes gombos férfihez és meghuzza a kabátját.

— Hová? — kérdezi az.

— Mennünt — erősködik Grisa.

képzők az állami tanítóképzőkkel egyenlő szervezetet nyertek. Az 1908. évi állapot részletes tárgyalását is 1868-ig visszamenő történeti magyarázatokkal kíséri. A szöveget magyarázó számtalan apróbb táblák között igen érdekes az iskolákat a főtartó és a jelleg szerint, valamint az államsegítség nagysága szerint részletező táblázat. Látjuk, hogy az állam bizony sokszor bőkezű segítségben részesíti az olyan iskolákat is, amely fölött alig gyakorol felügyeleti jogot. Nem érdektelen az a részletezés, mely kimutatja, hogy az egyes iskolafőtartók milyen arányokban járulnak hozzá az iskolák főtartásához.

A tanulók az iskolák jellege szerint minden igény kielégítő részletességgel tárgyalhatók, vallás, anyanyelv, osztály, nem, sőt az iskola elhelyezése (vármegyei, városi, puszta, irtványi, bánya-, ipartelep stb.) szerint is. Különösen érdekes a IV. osztályt vezett magyar anyanyelvű tanulók magyarul tudásának ismertetése a magyar és a nem magyar tanítási nyelvű iskolák szerint. Meglepő, hogy a statisztikai közleményekben magyarázat nélkül megjelenő iskolamulasszások látszólagosan igen nagy száma kellő megvilágításban meglehetősen arányos.

A tanító személyzet szintén nagy részletességgel van ismertetve és számbavéve, még pedig nem a személyek, hanem a tanítói állások számát véve tekintetbe. Vallás, anyanyelv, nem, kor, képesítés, működési idő, általában nyelvismeret, a nem magyar anyanyelvű tanítók magyarul tudása, össze hasonlítva a korábbi adatokkal, — számtalan táblázatban kerülnek elének s a szöveges részből kitűnik, hogy az utóbbi adatok az 1879. évi XVIII. törvények életbeléptetése után meglehetősen szépitve kerültek beállításra.

Különösen értékesé teszi a munkát a minden adattal szemben megnyilvánuló szigorú kritika.

A pillantás, melyet a közleményre e szűk keretben vethetünk, nem engedi meg, hogy rendre felsoroljuk a sok egészséges eszmét, amely benne megnyilatkozik s érezteti az olvasóval, hogy író mindig szem előtt tartja a nagy célt: a magyar népoktatás nemzetivé és általánossá tételét, noha ezt mindig csak a tudományos kereten belül megengedett módon érinti és tárgyatól soha sem tér el.

Szeretné azt mondani, hogy nem volna rossz papát, mamát meg a cicát is magukkal vinni, de a nyelve egészen mást mond, mi kellene.

Idő múltán a dada letér az utról és Grisa egy nagy házba vezet, ahol az udvaron még hó van. A fényes gombos ur is velök megy. A havat meg a pocsolyákat gondosan kikerülik, aztán felmennek egy sötét, piszkos lépcsőn, és egy szobába jutnak. Ott nagy a füst, peesenyszag érzik, egy asszony áll a tűzhelynél és peesenvét süt. A szakácsnő és a dajka megcsókolják egymást, leülnek a férfivel együtt a padra s halkán beszélgetni kezdenek.

Grisa nagyon fel van öltöztetve; türhetetlen meleg van.

Vajjon mitől van ez? — gondolja és körülnéz. Egy sötét ágyat lát, konyhaeszközöket, meg a kemencét, amelyik úgy mered rá, mint egy nagy, sötét pokol.

— Ma-ma! — nyöszörög Grisa.

— Na, na, na! — kiált rá a dajka. — Várj sorodra.

A szakácsnő egy üveget tesz az asztalra, három poharat és egy süteményt.

A két asszony meg a fényes gombos ember kocintanak, többször isznak s a férfi meg-megleli a szakácsnőt, hol a dajkát. Aztán mindhárman halkán énekelnek.

Grisa kinyújtja a kezét a sütemény után. Adnak neki egy darabot. Megeszi és nézi,

Az az alapos jártasság és a népoktatásügynek minden ágában otthonosságot mutató nagy készség, mely a munkában megnyilatkozik, remélünk engedi, hogy az egyes kérdéseket az író szélesebb megvilágításban is közre fogja adni.

A magyar választók figyelmébe.

—«0»—

Mint már közzé tettük, a jövő évi országgyűlési képviseléválasztási névjegyzék május hó 20-ig van közszemlére kitéve a városháza második emeletén levő segédhivatalban. Délelőtt 8—12-ig és d. u. 2-től 6-ig mindenki megtekintheti a választási névjegyzéket. Figyelmeketjük különösen a magyar választókat, hogy a névjegyzék megtekintését és a választói jog megreklamálását semmi esetre se mulasszák el. A Lega Autonoma t. i. abban utánozza dicső elődjét az Associazione Autonomát, hogy százával hagyja ki a magyar választókat a névjegyzékből. Így például 200 vasutas nevét hagyták ki a névjegyzékből. A Fiumei Kereskedelmi Bank részéről bejelentett 23 tisztviselő közül mindössze öt szerepel a listában s így tovább. Minthogy a felszólalási határidő már kedden, 20-án lejár, jól teszik a vállalatok és minden választójoggal bíró magyar honfitársunk, ha a névjegyzékbe való felvételüknek sürgősen utánajárnak. Elegendő az adókönyv és a rendőrségtől kérésre kétévi ittlakási igazolvány felmutatása. Az utóbbit a rendőrség köteles mindenkinek bélyegmentesen kiállítani. A magyar és olasznyelvű szintén bélyegmentes felszólalásban néhány rövid szóval kell kérni a névjegyzékbe való felvételt. A szöveget egyébként szerkesztőségünk is összeállítja bárkinek.

*

Dr. Adelsfeld Antal ügyvéd, a központi választmány jegyzője ma nyilatkozik a „Popolo“-ban és azt írja, hogy a választmány nem tévedett, hanem szigorúan a törvény betűjéhez ragaszkodva adta ki azt a rendeletét, amely szerint a választói névjegyzékbe való felvételért május 5-től május 15-ig lehet felszólalni. Mi megengedjük, sőt tudjuk, hogy ez az eljárás megegyezik a törvény betűjével, de tudjuk azt is, hogy a doktor ur által citált 1899. évi XV. t. cikk 151. paragrafusában a betűk, illetve a számok nem egyeznek a törvény szellemével.

Mert:

hogy iszik a dada — ő is inna.

— Aggyá — aggyá — mondja a dadának. A szakácsnő odaadja neki a saját poharát, hogy egy kicsit szüresöljön belőle. Grisa szeme kidülled, elhuzza az arcát, köhög és még soká hadonáz, védekezve a kezeivel, a szakácsnő pedig nézi és nevet.

Otthon Grisa elkezd mesélni a mamának, a falaknak, az ágynak, hogy hol járt mit látott. Nem annyira a szájával beszél, hanem inkább az arcával és a kezeivel. Mutatja, hogy sütött a nap, hogy szaladnak a lovak, milyen a kályha és hogyan iszik a szakácsnő.

Este nem tud elaludni. A katonák, a nagy cicák, a lovak, az üvegdarab, a kis teknő a barackokkal, a csillogó gombok — mindez összekavarodik és gyötrik kiesiny agyvelejét. Hánykolódik, fecseg, nem bír magával, végre sirni kezd.

— Hiszen lázad van — mondja a mama, amint tenyerét a Grisa homlokára teszi. — Mitől lehet?

— A kályha! — szepegi Grisa. — Menj innen, kályha!

— Bizonyosan sokat evett, mondja a mama.

Es Grisa, eltelve egy új világ benyomásaitól, az anyjától egy kanál ricinusolajat kap.

Andrejev Leonid.

Az 1874. évi XXXI. te. 44. paragrafus az ügyben a következőket mondja:

„A névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat.

Ezenkívül mindenkinek jogában áll, azon választókerületben, melyhez tartozó valamely község névjegyzékébe felvétel, bármely jogtalan felvétel, vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalni.

A felszólalások írásban adandók be és egy beadványba több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható.

A felszólalónak kívánságára beadványáról tértvény adandó.

Ezen felszólalások határideje a névjegyzék nyilvános kitételét követő 10 nap.

Az 1899. évi XV. te. 147. paragrafus azonban erre vonatkozólag a következőképpen intézkedik:

Az 1874. XXXIII. te. 44. paragrafusnak utolsó bekezdése helyébe teendő:

„Ezen felszólalások beadásának határideje a névjegyzék nyilvános kitételét követő TIZENÖT nap.“

Mindenki, aki olvasni tud, belátja, hogy a felszólalások érvényesítésére rendelt határidőt ez a szakasz és nem 1874. évi 33. te. 53. szakaszának helyébe lépő 1899. évi 151. paragrafus állapítja meg, amely utóbbi kizárólag csak a határidők naptári kezdőnapjairól beszél. A jogszabályt tehát a már idézett 147. paragrafus és nem a 151. paragrafus foglalja magában.

A 151. paragrafus ugyanis csak szolgai átültetése az 1874. évi XXXIII. te. 53. paragrafusának, amely a juliusi dátumoknak május hónapra való áttételénél nem vette tekintetbe a 147. paragrafusnak azt a rendelkezését, hogy a felszólalás határideje tiznapról tizenöt napra kiterjesztett.

Ebben az ügyben tehát nekünk van igazunk, nem pedig az igen tisztelt Doktor Urnak és a magyar királyi kuria, mint illetékes és legfőbb törvénytárgyaló fórum már régóta eldöntötte azt a vitát, hogy a törvényben szóval is kiirt tizenöt napos időtartam-e a felszólalási határidő, vagy pedig hogy május 5-től május 15-ig lehet-e a felszólalásokat beadni. Mi különben a jelenlegi helyzetben csak természetesnek találjuk, hogy akkor, amikor egy törvényt két félekép lehet értelmezni, akkor a választói lista urai mindig azt a magyarázatot választják, amely ha nem is jogszerű, de a fiumei magyarokra kedvezőlenebb. A viszonyok sajátságosságára egyébként nagyon élesen rávilágít az, hogy a Lega tagjai éppen azokat hagyták ki a lajstromból, akik őket — nem olyan régen — a nyeregbe segítették.

FAY VALÓDI SODENI ÁSVÁNYPASZTILLÁJA
a Taunus-hegységben levő Soden-fürdő III. és XVIII. forrásából készül, a melyek
évszázadok óta köhögés, rekedtség és gégehurut ellen kitűnően beváltak.
Utánzatot utasítson vissza. Egy doboz 1.25 kor. Mindenütt kapható.

Grand Magazin alla Convenienza

NEVES HENRIK fióközléte Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek fehérneműek, aljak bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek, stb. stb. szolid, szabott áron.

Katonai és egyenruházati cikkek gyári raktára. Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.

Ujdonságok.

—«0»—

SEGIT A RENDŐRSÉG

A Tengerpart felhívása meghozta a kívánt eredményt. Azok a magyar választók, akiket a bizottság önkényesen kihagyott, figyelmeztetésünk folytán tömegesen jelentkeztek a rendőrségen, hogy a két évi ittlakási igazolványt kikérje. A magyar választók jelentkezése nem tett szert a kártyakeverőknek, és hogy a névjegyzékbe való felvételüket megakadályozzák, újabb trükköt eszeltek ki. Akcióba léptették a rendőrséget is, csak hogy megakadályozzák a magyar választók jogának érvényesítését. Több panaszt kaptunk, hogy a rendőrség ma, 14-én több választónak nem adta ki az igazolványt. Indokul felhozta, hogy ma az utolsó nap van és így már nem ad ki igazolványt. Ezzel a tarthatatlan és hamis érveléssel — a rendőrség saját bevallása szerint — ma vagy hatvan választót utasítottak el.

Az ember igazán gondolkodóba esik és nem tudja hamarjában megállapítani, hogy a rendőrségen a tudatlanság nagyobb-e, vagy a ravaszság. Mindenekelőtt azt kérdezzük: Mi köze a rendőrségnek ahhoz, hogy mikor jár le a felszólamlási határidő? A rendőrség törődjék a saját dolgával és ne lépje túl a hatáskörét. Neki egyáltalán nincs köze ahhoz, hogy mikorra tüzték ki a határidőt. Adja ki az igazolványt és pontum. Egy rendőrtisztviselő (a nevét, sajnos, nem tudjuk) azt mondotta egy kereskedőnek, hogy még akkor sem adja ki az igazolványt ha a kormányzóhoz megy panaszra. Az ilyen beszéd több az elbizakodottságnál. Ez már henevész valaki részéről, akit azonban még le lehet esendesíteni. Az úgy nem maradhat ennyiben, a rendőrséget ki kell oktatni, hogy nincs joga politikai szolgáltatásokat teljesíteni egyik pártnak sem.

—0—

— **Városi képviselőtestület.** A városi képviselőtestület ma, szerdán este hat óra körül zárt ülést tart, amelynek napirendjén kisebb ügyek szerepelnek.

— **Villanyfogyasztók figyelmébe.** A városi közművek vezetősége közli, hogy a villanykábélhálózat néhány napig tartó ellenőrzése következtében az áram szolgáltatásában rövid és részleges szünetek lesznek.

— **A József kir. herceg, Szanatórium Egyesület** elnöksége felkéri azon személyeket, akiknél gyűjtőívek vannak, hogy ezeket szolgáltatassák vissza az egyesület vezetőségének (Via Clotilde 1.) minthogy a gyűjtés befejezést nyert.

— **A Fiumei Első Magyar Rizshántoló és Rizskeményítő R.-T.** igazgatósága ülésén elhatározta, hogy a 29-ére kitűzött közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1912-1913. üzleti évi 750.590 K 62 fillér nyereségből 579.000 korona, részvényenként 200 K (tavaly 180 K) osztalék fizetessék, 11.963 K 35 fillér a tartalékalap 2.100.000 koronára leendő kikerekítésére, 58.000 K a tisztviselők és munkások jutalmazására, 20.000 K a társulat nyugdíjintézet részére fordításra, 23.529 K 40 fillér pedig új számlára vitessék elő.

— **Eltűnt fürdőző.** Lapunk mai számának nyíltérében egy felhívás van, melynek magyarazata ez:

Abbázia egyik közismert vendége: Mayer Rudolf, aki hónapok óta időzött ott, eltűnt és hátrahagyott levelében azt írta hogy a tengerbe vetette magát. Mayer Rudolf Ujvidékről került el Abbáziába és a Hotel Speranzában levő Pfeiffer-penzióban vett lakást. Mindenki úgy tudta, hogy az öreg urnak Ujvidéken tekintélyes vagyona van. Ő azonban nem elégedett meg ezzel, hanem a fürdővendégekkel különféle üzleteket kötött és ügynökösködéssel is foglalkozott.

Ezek az üzletek azonban balul ütöttek ki, s Mayer egyre nagyobb adósságot csinált. Az utóbbi időben már ujvidéki birtokaira kölcsönt is vett fel és ezzel a pénzzel próbálta visszaszerezni elvesztett vagyonát. Ez azonban nem sikerült neki, s birtokaira kitiűzték az árverést. Emiatt végkép elkeseredett. A múlt héten két napra eltűnt Abbáziából, majd tegnap újból visszaérkezett. Bezárkózott szobájába s leveleket írt, azután este eltávozott a penzióból. Ma reggel a penzió tulajdonosa levelet kapott Mayer-tól, aki tudomására adja, hogy mire levelét megkapja, ő már nem lesz az élők sorában, mert a tengerbe veti magát. A levélről nyomban jelentést tettek a voloscai kerületi kapitányságon, ahonnan csendőrök és rendőrök mentek ki Mayer felkutatására, de mindeddig nem találták meg.

— **A szkutarii tüzről.** Patak Gusztáv, a kereskedelmi muzeum albániai levelezője, hosszabb értesítést kapott Szkutariban lakó megbízottjától, a montenegróiak által felgyújtott bazár égéséről. Levelében a következőket írja a tüzről:

A szkutarii bazár az ottani kereskedőnegyed, amely körülbelül 4000 egyszerűen összetákolt faházból áll. A kereskedőknek igen nagy a kára, mert a katonai parancsok nem engedték meg, hogy a városban lévő lakásokra vihessenek az árukat, amelyeknek legnagyobb része ruhanemű és rövidáru volt. Nem igaz a külföldi lapoknak az a közlése, hogy mesés értékű keleti szőnyegek pusztultak el a bazárban, mert ott igazán becses darabot csak igen ritkán lehetett találni. Itt dolgoztak azonban az albán ötvösmunkások, akik kézi uton állítják elő a filigrán arany- és ezüst tárgyakat, amelyek rendszerint nagy mennyiségben szoktak felhalmozva lenni, de a nagykereskedők ezeket az árukat még az ostromzár előtt elszállították. Szkutari kereskedelmére különben ez a tűz valami nagy befolyással alig lesz, mert hiszen a város elvesztette azt a jelentőséget, amely régebben fontos kereskedelmi centrummá tette. A szibevose—szalonikii vasut kiépítése óta ugyanis a vásárlók inkább Szalonikit keresték fel, Szkutari pedig nem kaphatott vasutat, mert egyrészt a szalonikii gazdag kereskedők pénzelték a török kormányt, hogy ne adjon koncessziót, másrészt pedig Ausztria-Magyarország is ellenezte a vasutat, amely szerbeket könnyen a tengerhez juttatta volna.

— **Baltával dolgozó betörők.** Biondich Ferenc kereskedő, kinek a Baross-kikötői forgóhíddal szemben a Deltán likőrüzlete van, tegnap reggel megjelent a susáki csendőrségen, ahol bejelentette, hogy az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek betörték üzletébe, ahol mindent összehánytak s igen sok palack likőrt, valamint ruhadarabokat vittek el. A csendőrök megállapították, hogy a betörők először behatoltak a Scarpa-réle faraktárba s a raktárt az üzlettől elválasztó falat baltával áttörve, Biondich üzletébe jutottak. A baltát meg is találták az üzletben. A csendőrség nyomoz a tettesek után.

— **Munkások fogyasztási szövetkezete.** A helybeli szervezett munkásság körében akció indult meg egy fogyasztási szövetkezetet létesítése érdekében. A szövetkezet raktárát a munkások által legjobban lakott Plassé alközségben állítanák fel s az a cél, hogy olcsóbban juthassanak élelmiszerekhez. Vasárnap délután az ifjúsocialisták igen sok szervezett munkásnő részvételével összejövetelt tartottak a Calvario egyik vendéglőjében, ahol egy szónok magyarazta az egybegyűlteknél a szövetkezet célját és jelentőségét. A további munka már a Mun-

kások között folyik s valószínű, hogy rövid időn belül felállítják a fogyasztási szövetkezetet.

— **A házaselet örömei.** Cantridából tegnap a fiumei kórházba szállították Zukulich Márta 34 éves asszonyt, akinek mellén, karjain és lábain könnyebb természetű sérülések voltak. Az asszony elmondotta, hogy hat évvel ezelőtt ment férjhez. Hat év óta minden vasárnap ittasan tér haza a férje, aki ilyenkor nem szokta őt kimélni. Vasárnap este civakodás támadt közöttük s a férje brutális módon megverte. Az asszonyt, sérüléseinek bekötözése után lakására vitték.

— **A Corso-mozgófényképszínház** ma esti műsora a következő: A német császár szarvasvadászaton. Visszatérés, dráma. Tar tufini hamvai, bohózat.

— **Hogyan segíti elő a Máv. a kivándorlást?** Az Est írja: A kormány újabb, ugy látszik, egészen újfajta kivándorlási politikát kezd és a legnagyobb előzékenységgel segíti elő a hajóstársaságok ama törekvését, hogy minél több embert szállítsanak el innen Amerikába. Ezt az előzékenységet tanúsítja a Máv. is, amely a keleti pályaudvaron, közvetlen szomszédságában annak a hivatalos helyiségnek, a melyben a belügyi kormány tisztviselői ellenőrzik és bonyolítják le a kivándorlók ügyeit, adott helyiséget a Cunard Line kivándorlási irodájának. Abban az épületben, ahol még a hivatalos helyiségek is alig férnek el, potom árért jut hely egy kiváltságos kivándorlási irodának, amelynek ezzel a gyámoltalan kivándorlók előtt azt a látszatot adják, hogy az is nyilván hivatalos állami intézmény. Ez a legképtelenebb dolog Hivatalos állami területen a többi hivatalos iroda közé beékelve nincs helye egy kivándorlási társaság magánhelyiségének, és főleg nincs helye annak, hogy a sok társaság közül kiválasszon a Máv. egyet és annak adjon hivatalos helyiséget. Egyetlen vállalatnak sem szabad adni helyiséget az állomások épületeiben, de hogy egynek is adnak, az mutatja leginkább, milyen kevéssé ügyelnek arra, hogy a kivándorlást inkább megnehezítsék, mintsem megkönnyítsék.

— **A Máv. új tanfolyama.** — Ezideig a Máv-nál csak azok lehettek altisztek, akik négy középszintű végzettségűek. Ha a leghasználhatóbb szakvizsgázott államvasuti közegek kérték altisztté való előléptetésüket, kinevezni nem lehetett őket, ha nem szerezték négy polgári osztály végzését igazoló bizonyítványt. Újabb egy igen liberális intézkedés történt: a Máv. nagyobb telephelyein s így Fiumében is, egyéves tanfolyamot szerveztek, ahol a Máv. mérnökök és fogalmazók heti 18 órában oktatják a szakvizsgázott, de négy középszintűt nem végzett vasutasokat. Két havonként vizsgáztatják a növendékeket, sikeres évváró vizsga pótolja a négy középszintűt.

— **Katonák elhagyott családjai.** A szolgáltra behívott hadkötelesek között többen vannak olyanok, akiknek itthon lévő családjai a legnagyobb szegénységben szenvednek. A kenyérkereső nélkül maradt családok elkeseredetten panaszkodnak, miután teljesen kifogytak élelmiszereikből és se pénzük, se keresetük, helyzetük rendkívül súlyos. Azokban a családokban, ahol férfi-munkaerőre lenne szükség, az óta, hogy a tavaszi munkálatok beállottak s a kis gazdaságot művelni kellene, szintén nagyon érzik a távollévő hiányát. A várvavárt anyagi segély még mindig nem érkezett meg; de ha megérkezett volna is, ez oly csekély, amely a kenyérkereső nélkül maradt családtagok megélhetésére egyáltalán nem elegendő. A hatóság könnyen érthetőleg nem segíthet a bajon. A közsegélyre szorulókról

Ujdonságok.

—«0»—

SEGIT A RENDŐRSÉG

A Tengerpart felhívása meghozta a kívánt eredményt. Azok a magyar választók, akiket a bizottság önkényesen kihagyott, figyelmeztetésünk folytán tömegesen jelentkeztek a rendőrségen, hogy a két évi ittlakási igazolványt kikérjék. A magyar választók jelentkezése nem tett a kártyakeverőknek, és hogy a névjegyzékbe való felvételüket megakadályozzák, újabb trükköt eszeltek ki. Akióba léptették a rendőrséget is, csak hogy megakadályozzák a magyar választók jogának érvényesítését. Több panaszt kaptunk, hogy a rendőrség ma, 14-én több választónak nem adta ki az igazolványt. Indokul felhozta, hogy ma az utolsó nap van és így már nem ad ki igazolványt. Ezzel a tarthatatlan és hamis érveléssel a rendőrség saját bevallása szerint — ma vagy hatvan választót utasítottak el.

Az ember igazán gondolkodóba esik és nem tudja hamarjában megállapítani, hogy a rendőrségen a tudatlanság nagyobb-e, vagy a ravaszság. Mindenekelőtt azt kérdezzük: Mi köze a rendőrségnek ahhoz, hogy mikor jár le a felszólamlási határidő? A rendőrség törődjék a saját dolgával és ne lépje túl a hatáskörét. Neki egyáltalán nincs köze ahhoz, hogy mikorra tüzték ki a határidőt. Adja ki az igazolványt és pontum. Egy rendőrtisztviselő (a nevét, sajnos, nem tudjuk) azt mondotta egy kereskedőnek, hogy még akkor sem adja ki az igazolványt ha a kormányzóhoz megy panasza. Az ilyen beszéd több az elbizakodottságnál. Ez már henegecs valaki részéről, akit azonban még le lehet esendesíteni. Az ügy nem maradhat emyiben, a rendőrséget ki kell oktatni, hogy nincs joga politikai szolgálásokat teljesíteni egyik pártnak sem.

—0—

— **Városi képviselőtestület.** A városi képviselőtestület ma, szerdán este hat órakor zárt ülést tart, amelynek napirendjén kisebb ügyek szerepelnek.

— **Villanyfogyasztók figyelmébe.** A városi közművek vezetősége közli, hogy a villanykábelhálózat néhány napig tartó ellenőrzése következtében az áram szolgáltatásában rövid és részleges szünetek lesznek.

— **A József kir. herceg. Szanatórium Egyesület** elnöksége felkéri azon személyeket, akiknél gyűjtőívek vannak, hogy ezeket szolgáltatassák vissza az egyesület vezetőségének (Via Clotilde 1.) minthogy a gyűjtés befejezést nyert.

— **A Fiumei Első Magyar Rizshántoló és Rizskeményítő R.-T.** igazgatósága ülésén elhatározta, hogy a 29-ére kitűzött közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1912-1913. üzleti évi 750.590 K 62 fillér nyereségből 579.000 korona, részvényenként 200 K (tavaly 180 K) osztalék fizetessék, 11.963 K 35 fillér a tartalékalap 2.100.000 koronára leendő kikerekítésére, 58.000 K a tisztviselők és munkások jutalmazására, 20.000 K a társulat nyugdíjintézet részére fordítsanak, 23.529 K 40 fillér pedig új számlára vitessék elő.

— **Eltűnt fürdőző.** Lapunk mai számának nyíltérében egy felhívás van, melynek magyarázata ez:

Abbázia egyik közismert vendége: Mayer Rudolf, aki hónapok óta időzött ott, eltűnt és hátrahagyott levelében azt írta hogy a tengerbe vetette magát. Mayer Rudolf Ujvidékről került el Abbáziába és a Hotel Speranzában levő Pfeiffer-penzióban vett lakást. Mindenki úgy tudta, hogy az öreg urnak Ujvidéken tekintélyes vagyona van. Ő azonban nem elégedett meg ezzel, hanem a fürdővendégekkel különféle üzleteket kötött és ügynökösködéssel is foglalkozott.

Ezek az üzletek azonban balul ütöttek ki, s Mayer egyre nagyobb adósságot csinált. Az utóbbi időben már ujvidéki birtokaira kölcsönt is vett fel és ezzel a pénzzel próbálta visszaszerezni elvesztett vagyonát. Ez azonban nem sikerült neki, s birtokaira kiűzték az árverést. Emiatt végkép elkeseredett. A múlt héten két napra eltűnt Abbáziából, majd tegnap újból visszaérkezett. Bezárkózott szobájába s leveleket írt, azután este eltávozott a penzióból. Ma reggel a penzió tulajdonosa levelet kapott Mayer-től, aki tudomására adja, hogy mire levelét megkapja, ő már nem lesz az élők sorában, mert a tengerbe veti magát. A levélről nyomban jelentést tettek a voloseai kerületi kapitányságon, ahonnan csendőrök és rendőrök mentek ki Mayer felkutatására, de mindeddig nem találták meg.

— **A szkutarii tüzről.** Patak Gusztáv, a kereskedelmi muzeum albániai levelezője, hosszabb értesítést kapott Szkutariban lakó megbízottjától, a montenegróiak által felgyújtott bazár égéséről. Levelében a következőket írja a tüzről:

A szkutarii bazár az ottani kereskedőnegyed, amely körülbelül 4000 egyszerűen összetakolt faházból áll. A kereskedőknek igen nagy a kára, mert a katonai parancsok nem engedték meg, hogy a városban lévő lakásokra vihessenek az árukat, amelyeknek legnagyobb része ruhanemű és rövidáru volt. Nem igaz a külföldi lapoknak az a közlése, hogy mesés értékű keleti szőnyegek pusztultak el a bazárban, mert ott igazán becses darabot csak igen ritkán lehetett találni. Itt dolgoztak azonban az albán ötvösmunkások, akik kézi uton állítják elő a filigrán arany- és ezüst tárgyakat, amelyek rendszerint nagy mennyiségben szoktak felhalmozva lenni, de a nagykereskedők ezeket az árukat még az ostromzár előtt elszállították. Szkutari kereskedelmére különben ez a tűz valami nagy befolyással alig lesz, mert hiszen a város elvesztette azt a jelentőséget, amely régebben fontos kereskedelmi centrummá tette. A szibevoše—szalonikii vasut kiépítése óta ugyanis a vásárlók inkább Szalonikit keresték fel, Szkutari pedig nem kaphatott vasutat, mert egyrészt a szalonikii gazdag kereskedők pénzelték a török kormányt, hogy ne adjon konceessziót, másrészt pedig Ausztria-Magyarország is ellenezte a vasutat, amely a szerbeket könnyen a tengerhez juttatta volna.

— **Baltával dolgozó betörők.** Biondich Ferenc kereskedő, kinek a Baross-kikötői forgóhíddal szemben a Deltán likőrüzlete van, tegnap reggel megjelent a susáki csendőrségen, ahol bejelentette, hogy az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek betörték üzletébe, ahol mindent összehánytak s igen sok palack likőrt, valamint ruhadarabokat vittek el. A csendőrök megállapították, hogy a betörők először behatoltak a Scarpa-réle faraktárba s a raktárt az üzletől elválasztó falat baltával áttörve, Biondich üzletébe jutottak. A baltát meg is találták az üzletben. A csendőrség nyomoz a tettesek után.

— **Munkások fogyasztási szövetkezete.** A helybeli szervezett munkásság körében akció indult meg egy fogyasztási szövetkezet létesítése érdekében. A szövetkezet raktárát a munkások által legjobban lakott Plasse alkocsyában álitánák fel s az a cél, hogy olcsóbban juthassanak élelmiszerekhez. Vasárnap délután az ifjúsocialisták igen sok szervezett munkásnő részvételével összejövetelt tartottak a Calvario egyik vendéglőjében, ahol egy szónok magyarázta az egybegyűlteknek a szövetkezet célját és jelentőségét. A további munka már a Mun-

kasothonban folyik s valószínű, hogy rövid időn belül felállítják a fogyasztási szövetkezetet.

— **A házaset örömei.** Cantridából tegnap a fiumei kórházba szállították Zukules Márta 34 éves asszonyt, akinek mellén, karjain és lábain könnyebb természetű sérülések voltak. Az asszony elmondotta; hogy hat évvel ezelőtt ment férjhez. Hat év óta minden vasárnap ittasan tér haza a férje, aki ilyenkor nem szokta őt kimélni. Vasárnap este civakodás támadt közöttük s a férje brutális módon megverte. Az asszony, sérüléseinek bekötözése után lakására vitték.

— **A Corso-mozgófényképszínház** ma esti műsora a következő: A német császár szarvasvadászaton. Visszatérés, dráma. Tar tufini hamvai, bohózat.

— **Hogyan segíti elő a Máv. a kivándorlást?** Az Est írja: A kormány ujabban, úgy látszik, egészen újfajta kivándorlási politikát kezd és a legnagyobb előzékenységgel segíti elő a hajóstársaságok ama törekvését, hogy minél több embert szállítsanak el innen Amerikába. Ezt az előzékenységet tanúsítja a Máv. is, amely a keleti pályaudvaron, közvetlen szomszédságában annak a hivatalos helyiségnek, a melyben a belügyi kormány tisztviselői ellenőrzik és bonyolítják le a kivándorlók ügyeit, adott helyiséget a Cunard Line kivándorlási irodájának. Abban az épületben, ahol még a hivatalos helyiségek is alig férnek el, potom árért jut hely egy kiváltságos kivándorlási irodának, amelynek ezzel a gyámoltalan kivándorlók előtt azt a látszatot adják, hogy az is nyilván hivatalos állami intézmény. Ez a legképtelenebb dolog Hivatalos állami területen a többi hivatalos iroda közé beékelve nincs helye egy kivándorlási társaság magánhelyiségének, és főleg nincs helye annak, hogy a sok társaság közül kiválasszon a Máv. egyet és annak adjon hivatalos helyiséget. Egyetlen vállalatnak sem szabad adni helyiséget az állomások épületeiben, de hogy egynek is adnak, az mutatja leginkább, milyen kevéssé ügyelnek arra, hogy a kivándorlást inkább megnehezítsék, mintsem megkönnyítsék.

— **A Máv. új tanfolyama.** — Ezideig a Máv-nál csak azok lehettek altisztek, akik négy középiskolát végeztek. Ha a leghasználhatóbb szakvizsgázott államvasuti közegek kérték altisztté való előléptetésüket, kinevezni nem lehetett őket, ha nem szereztek négy polgári osztály végzését igazoló bizonyítványt. Ujabban egy igen liberális intézkedés történt: a Máv. nagyobb telephelyein s így Fiumében is, egyéves tanfolyamot szerveztek, ahol a Máv. mérnökök és fogalmazók heti 18 órában oktatják a szakvizsgázott, de négy középosztályt nem végzett vasutasokat. Két havonként vizsgáztatják a növendékeket, sikeres évzáró vizsga pótolja a négy középosztályt.

— **Katonák elhagyott családjai.** A szolgáltra behívott hadkötelesek között többen vannak olyanok, akiknek itthon lévő családjai a legnagyobb szegénységben szenvednek. A kenyérkereső nélkül maradt családok elkeseredetten panaszkodnak, mintán teljesen kifogytak élelmiszereikből és se pénzük, se keresetük, helyzetük rendkívül súlyos. Azokban a családokban, a hol férfi munkaerőre lenne szükség, az óta, hogy a tavaszi munkálatok beállottak s a kis gazdaságot művelni kellene, szintén nagyon érzik a távollévő hiányát. A várvavárt anyagi segély még mindig nem érkezett meg; de ha megérkezett volna is, ez oly csekély, a mely a kenyérkereső nélkül maradt családtagok megélhetésére egyáltalán nem elegendő. A hatóság könnyen érthetőleg nem segíthet a bajon. A közsegélyre szorulókról

eddig a községek maguk gondoskodtak. Hogy a munkára képtelen elagottak, vagy apró gyermekek éhen ne vesszenek, idciglenes segélyt adtak. A hadkötelezettség természetéből folyik, hogy amikor szükség van a katonákra, akkor bizony elviszik a kenyér keresőt is. A rendkívüli állapot, a háborus időjárás rendkívüli helyzeteket teremt. Megeshetik, hogy ezrek vesznek oda a haretéren s ezer meg ezer család marad kenyérkereső nélkül. A háboru olyan veszély, mely áldozatokat követel.

TŐZSDE.

	Máj. 13 zárlat	Mai ár. 11 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	828.25	829.—
Osztrák hitelrészvény	628.50	630.50
4%-os koronajárék	82.70	82.70
Osztr.-magy. államvasut	728.50	726.—
Jel.Állgbank	433.—	437.—
Leszámitolóbank	523.—	522.—
Hazai Bank	288.—	288.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	566.—	566.—
Rimamurányi	724.50	722.—
Saigótárjáni	779.—	780.—
Közuti Vasut	647.—	651.—
Városi Villamos	372.—	372.—
Adria	559.—	—
Déli Vasut	133.—	—
Magyar Cukoripar	2945.—	—
Rizsgyár	4100.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammunként.)		
Buza áprilisra	—	—
Buza májusra	10.58	11.60
Buza októberre	11.38	11.60
Rozs 1913 áprilisra	—	—
Rozs októberre	9.42	9.50
Tengeri májusra	7.90	7.96
Tengeri júliusra	8.10	8.11
Zab áprilisra	—	—
Zab októberre	8.40	8.44
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	629.—	632.—
Magyar hitelrészvény	826.—	829.—
Osztrák magyar államvasut	728.25	737.—
Déli Vasut	133.—	132.—
Alpesi	1003.50	1004.—
Skoda	853.—	852.—
Osztr. koronajár.	84.55	—

Fiumei és triezsti értékek:

Legutóbbi kör-
sek átlagár.

Fiumei 4%-os kölcsönköt.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takarékszövet.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900.—
uj	1800.—
Magyar Őlajgyár	202.—
Austro-Americana	294.—
Navigazione Libera Triest	640.—
Osztrák Lloyd	583.50
Stabilimento Tecnico	9850.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	440.—
I. Triezsti Rizsgyár	730.—
„Kerka“ dinamit vízművek r. t.	430.—
Spalato Portland Cemeat	395.—
Assicurazioni Generali Nap.	892.—
Riunione Adriatica	3900.—

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Elveszett tárca

fényképpel, névjegyekkel jutalom ellenében „Globus“ hirdetési irodában kéretik átadni.

NYILTTÉR. *)

200 KORONA JUTALOM

annak, aki bármily értesítést tud adni Mayer Rudolfról, aki f. hó 12-én hétfőn a fiumei Lloyd szállodából eltűnt.

Az eltűnt személyleírása: 67 éves, alacsony termetű, kövér, hibás járásu, kopasz, a tarkóján ősz haj, szemei nagyok sötétek, beretvált arc, angolosan nyirt sötét bajusz, mely a száj felé hajlik. Csak magyarul és németül beszél. Minden értesítés a „Hotel Villa Austria“ címre Abbaziába intézendő.

Mayer Rezső.

APOLLO SZÍNHÁZ

Igazgató: TROPFAUER ÁRMIN

Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperial szálló közötti utcában).

Május 1-től 15-ig

Szenzációs műsor!

Willand Trio, létra akrobaták

Oskar Roetig, humorista

Oriofska Szidi, hanyversenyének
kesnö

Boros Kettő apacstanc

Végh Zsazsa, táncosnő, továbbá
több elsőrenű attrakció és az
ujjonnan szerződött tagok fellépte.

Az asszony, szkecs.

Kabaré szabad bemenettel.

I Fiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. II-60.

A higienikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás.

Ujjonnan és higienikusan berendezett külön kabinokban olcsón végeztek fejmosás, hajfestés, onduláció, divatos fésülés és manicure. Nagy raktár divatos betétekből, vágott hajból és pipere cikkekből.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Min két szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Telefon — Távirat.

Miniszterek Bécsben.

BÉCS, május 14. Lukács László miniszterelnök és Hazai honv. miniszter tegnap este, Teleszky pénzügyminiszter ma délelőtt Bécsbe érkeztek. A miniszterek korán reggel tanácskoztak, 9 órakor Hazai kihallgatáson volt ő felségénél, azután Krobotin hadügyminiszterhez hajtatott. Tizenegy órakor a külügyminisztériumban közös minisztertanács volt, melyen a tengerészeti parancsnok, a két miniszterelnök, a két pénzügyminiszter és a két honvédelmi miniszter vett részt.

Vadász államtitkár nyilatkozik.

BUDAPEST, május 14. A Pesti Napló mai száma Vadász Lipót államtitkárról azt írja, hogy ő közvetítette gróf Witzleben várpalotai uradalmának a hadsereg számára való megvételét. Vadász államtitkár ma e hírre vonatkozólag azt mondta egy újságíróknak, hogy ebben a tárgyban nem érkezett a honvédelmi és hadügyminiszterrel és hogy semmiféle adásveteli üzletet nem közvetített.

Jagow Bécsben.

BÉCS, május 14. Jagow német külügyi államtitkár Bécsbe érkezett. Tiszteletére ma udvari ebéd lesz, melyre Lukács László miniszterelnök is hivatalos. Lukács azonban ma délután visszautazik Budapestre, így az ebéden nem jelenhet meg.

Boroevics a királynál.

BÉCS, május 14. Boroevics Szevetozár, a volt kassai hadtestparancsnok ma kihallgatáson jelent meg ő felségénél, hogy gyalogsági tábornokká történt kinevezését megköszönje.

Justh visszavonul?

BUDAPEST, május 14. Egy esti lap arról értesül, hogy Justh Gyula, családja rábeszélésére, leteszi mandátumát és visszavonul a politikától. Justh, állítólag, az ellenzéki fuzió miatt van elkéserevve. Az új ellenzéki pártba eddig 34 Kossuth-párti, 12 Justh-párti és 8 pártunkivüli lépett be.

Szemle a vérmezőn.

BUDAPEST, május 14. Ma délelőtt volt a tavaszi szemle a vérmezőn. A csapatok a király képviseletében megjelent József főherceg előtt a legnagyobb rendben vonultak el.

Tartalékosok szabadságolása.

BUDAPEST, május 14. A tartalékosok szabadságolására vonatkozólag az utóbbi napokban sok téves hír került forgalomba. Illetékes helyen kijelentik, hogy a leszerelés egyelőre nem történik meg, de azért sokáig nem késik. Akkor is csak successive, úgy mint a külpolitikai helyzet megengedi. Egyelőre semmi előkészületet nem tettek arra, hogy a tartalékosokat elbocsássák és nem valószínű, hogy a mai közös minisztertanács döntene ebben a kérdésben. A hadvezetésnek az a terve, hogy ezentul a déli határon nagyobb számú legénységet tart fegyverben.

Újságírók lovagias ügye.

BUDAPEST, május 14. Az éjjel az Abbazia kávéházban Déry Imre hírlapíró, az ismeretes népoperaí botrány miatt szóval inzultálta Márkus Miksát, a Magyar Hírlap főszerkesztőjét. Az ügyet lovagias utra terelték.

Halálos lovaglás.

SOPRON, május 14. Gaggern Gyula báró huszárhadnagy sétalovaglással alkalmával lováról lebukott és halálát lelta.

Eltűnt nagykereskedő.

BUDAPEST, május 14. Grainer Jakab fűszerkereskedő, aki április 1-én fizetése képtelenséget jelentett, eltűnt. A vizsgálat kiderítette, hogy Grainer 15 éve hamisította a könyveit, sőt váltók hamisításától sem riadt vissza. A passzívák két milliót tesznek ki. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 800 ezer koronával van érdekelve.

A porosz katonai attasé Münchenben megölték.

MÜNCHEN, május 14. Lewinsky vezérkari őrnagyot, a porosz katonai attasét a Mühlstrasseban levő Stuck villa közelében egy munkásnak látszó egyén több lövéssel halálosan megsebesítette. Az őrnagy több golyótól találva a földre rogyott. A segítségére siető Volenda őrmestert a merénylő egy lövése szintén megölte. Az őrnagyot a kórházba szállították, ahol kevés idő múlásával kiszenvedett. A közönség szinte megleselte a merénylőt. A rendőrség nem akar semmiféle felvilágosítást adni sem a személyére, sem a tett okára vonatkozólag.

MÜNCHEN, május 14. A porosz katonai attasé megöletésével kapcsolatban jelentik még: Volander rendőrőrmester a merénylőben Strasser János rovott multu és sokat nyomozott betörőt vélte felismerni és le akarta tartóztatni. E pillanatban Strasser lövést intézett ellene. Lewinsky őrnagy, a porosz katonai attasé ezt látván, a merénylőt le akarta fegyverezni, mire ez lövöldözni kezdett és a lövések egyike az őrnagyot halálosan találta. Mivel a merénylő a rendőrségen semmiféle felvilágosítást személyére vonatkozólag nem akar adni, azt hiszik, hogy elmezavarodott. Személyazonosságát Strasser többszörös betörővel azonban kétségen kívül megállapítható.

A romboló szüfrazettek.

LONDON, május 14. Dublinban a szüfrazettek egy színházat akartak légberőpíteni. A színház öltözőjében bombát helyeztek el, többben azonban ráakadtak a bombára, amelyet óvatosan eltávolítottak.

Fölrobbant tüzijátékgyár.

ROMA, május 14. A Marazzi-féle tüzijátékgyár pusztulásáról a következő részleteket jelentik: A gyártelep, amely Rómától hatvan kilométer távolságra van, most készült el azokkal a jelző rakétákkal, amelyeket az olasz hadügyminiszterium megrendelésére gyártottak. A rakétták becsomagolásakor eddig még föl nem derített okból robbanás történt és az egész gyártelep a levegőbe röppült. Négy asszony és egy férfi a lángok közt halt meg, egy ötödik asszony szintén halálosan sebesült meg.

Véres harcok Mexikóban.

NEWYORK, május 14. A múlt éjjel Guaimacnál (Sonora államban) háromnapos esata volt mexikói csapatok és fölkelők között. A szövetségi csapatokból 500 ember elesett, 200 megsebesült. A csatáértre vonatkozó fát és nyersolajat küldtek, hogy a holttesteket el lehessen égetni.

A bolgár-román tárgyalások.

BUKAREST, május 14. A román kormány a pétervári konferencia határozatait nem veszi tudomásul. Ez csak Bulgáriára kötelező. A kormány csak a kérdésnek a parlament elé való terjesztése és annak elfogadása után fogja hozzájárulását tudatni.

A görög-bolgár konfliktus.

SZOFIA, május 14. Kormánykörökből hírlik, hogy a görögökkel való megegyezés készsében áll. Mindkét kormány megállapodott abban, hogy a vitás kérdések rendezésére és a határok megállapítása céljából delegátusokat küld ki.

Bulgária és Szerbia.

BELGRAD, május 14. Tegnap sürgősen miniszertanácsot hívtak egybe, mely

óra hosszát ülésezett. Hir szerint a bolgár-szerb vitában elfogalandó álláspont miatt tanácskoztak.

A görög-bolgár csatározások.

SZALONIKI, május 14. A folytonos összeütközések bolgárok és görögök között kezdenek valóságos hadjáratná válni. Szombaton Javlan környékén volt véres harc. A görögök elsáncolták magukat és ez magyarázza azt, hogy aránylag jelentéktelen veszteségeket szenvedtek, míg a bolgárok több mint kétszáz halottot és sebesültet hagytak a csataterén. A görögök részén öt katona esett el és huszonöt megsebesült.

SZALONIKI, május 14. (Reuter.) Abban az ütközetben, amely Previtának a bolgárok által történt újból való megszállásával kapcsolatban bolgár és görög csapatok között fejlődött és amely az eleutheri harcral fejeződött be, a görögök 14 halottat és 32 sebesültet, a bolgárok 300 halottat és sebesültet veszítettek. A görögök és bolgárok kölcsönösen sajnálkozásukat fejezték ki a történetek felett és megegyeztek abban, hogy vegyes bizottságot küldenek ki semleges zóna kijelölésére.

A bolgár sereg veszteségei.

LONDON, május 14. Szófiából táviratozza a Times tudósítója: A végleges statisztika szerint a hadjáratban Bulgária veszteségei a következők voltak: Elesett és meghalt háromszáz tiszt, megsebesült vagy a kórházakban betegen fekszik kilencszáz tiszt, harminchatezer katona, köztük igen sok altiszt meghalt, hatvanezer megsebesült, beteg vagy eltűnt. A török hadifoglyok száma, akiket bulgáriai helyőrségeken tartanak, kerek számban kilencvenötezer.

Essad csapata

BÉCS, május 14. Durazzóból jelentik: Essad pasát, aki jelenleg Tiranában van, arról értesítette a nemzetközi különítmény parancsnoka, hogy a porta megengedte csapatának Durazzón át történő elszállítását.

A békekötés.

LONDON, máj. 14. A Times írja: A békeszerződést talán ma még nem írják alá az összes balkáni államok, de ha valami közbe nem jön, a békeszerződés aláírása bizvást várható néhány napon belül. Nem szabad túlnagy jelentőséget tulajdonítani annak a körülménynek, hogy a szerződést prelimináris szerződésnek minősítik, hiszen jól tudjuk, hogy ez az instrumentum a végleges békét, a békeszerződést jelenti. Sok minden vitatkozással lesz még, de nem a szövetségesek és Törökország között, hanem a szövetségesek és a hatalmak között. A szövetségesek tudni fogják, hogy miután a hatalmak arra az elhatározásra jutottak, hogy ellentállás és kifogások emelése meddő dolog, a hatalmak kezében van.

A praelimináris béke.

SZOFIA, május 14. A bolgár kormány londoni követét utasította a praelimináris béke aláírására. Erről a többi balkáni államokat is értesítették, melyek szintén arra kérték, hogy londoni követeiket ily módon utasítsák.

CETTINJE, május 14. Hivatalos montengerói értesítés szerint Muischkevic, Voinovic és Popovic újból kineveztek a londoni békekonzferencia delegátusává.

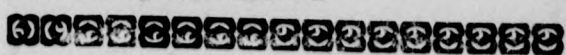
Az albán expedíció.

ROMA, május 14. A „Tribuna“ mai számában írja, hogy az albán expedíció kérdését még egy ideig napirenden kell tartani és hogy Jagow német külügyi államtitkár bécsi útja is ezzel az ügygel függ össze. Epen azért még korai arról beszélni, hogy az albán kérdés rendben van.

Mészárlások Szkutariban.

LIPCSE, május 14. A Leipziger Neues Nachrichten híradása szerint a maliszorok behatoltak Szkutariba, ahol rettenetes

mészárlások folynak köztük és a montengerói katonaság között. Epen ezért kétséges, hogy a nemzetközi tengerészcsapatok átvehetik-e még ma Skutarit.

Ekszer - arany - és chinaezüst - áruk

Steiner Ferencz

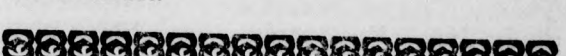
Fiume, CORSO 35.
Telefon szám 206.

dús választéban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Horvátul és Olaszul

értő fiatalembert, aki jól számol, felvesz helybeli gyári részvénytársaság. Előnyben részesül az, aki a bérelszámolásban és betegsegélyző ügyekben jártas. Irásbeli ajánlatokat „Törékvő“ jelige alatt a kiadóhivatalt továbbít.

Magyar vendéglő

FIUME

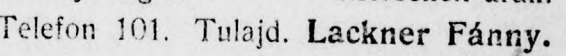
Riva Szápary 6. Telefon 11-49 szám. Elismert kitünő magyar konyha. Tisztán kezelt fajborok. Állandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Minden magyar itt találkozik!
Tengerre nyíló szobák olcsó áron.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-ürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. ySzobák ellátással s anélkül, nag étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak. Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. sfb.

CIRKVENICA.

Modern Penzió

Legajánlatosabb penzió a füreő mellett. Gyönyörű tengeri kilátás. Kitünő konyha, Mérsékelt árak. Csütörtökön és vasárnap.

Klemencsics Károly

Telefon 951. FIUME Corso 12. sz. Vasutdijszabási és szállítási iroda (Alapított 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításokat előnyös feltételek mellett. Fuvarlevélfelülvizsgálat és díjkülömbözetek visszkereeste.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Alpár Rezső Budapest
Arko Brorko Zágráb
Augenfeld Lajos Budapest
Ammon Hermin Budapest
Bognár Gáspár Budapest
Bamisch Karl Wien
Buriának Bohomil dr. Olmütz
Benedek Zoltán Rovigno
Breithaupt Gusztáv dr. Berlin
Brauner Wilhelm
Biberfeld J. Lissa
Beer Arnold Budapest
Boytha Lajos Budapest
Bajusz Vilmos Budapest
Baán János Kecskemét
Brkie Anton Zágráb
Beck Herbert Leipzig
Bock Rudolf Görz
Bakács Albert Budapest
Czispell C. M. Newyork
Chack G. E. Newyork
Csillag József Félégyháza
Diósi Ferenc
Deutsch Sámuel Gödöllő
Dick Alois
Dobó László Budapest
Deutsch Astele Wien
Dörr Pál Berlin
Ettinger József dr. Budapest
Ebert Elfriede Wien
Ellmer Annuska Nagybeeskerek
Eidinger Berta Csernovitz
Fischer Mici München
Fischa Miksa Wien
Fischer József
Farkas József Szentés
Fuchs Zsigmond Tapolca
Freystadl Desider dr. Wien
Frey József
Dr. Frank Miksa Miskolc
Fenyő Wilhelm Budapest
Falter Alfréd Wien
Guttman Emil dr. Budapest
Guber Alexander Laibach
Gonda Béláné Baja
Gallus Ferenc Budapest
Gái Ambrus Nagykőrös
Guth Carl Berlin
Grasser Lajos
Hedzich Teréz
Heigl Eduárd W. Neustadt
Heigl Philippine W. Neustadt
Himmler Tibor dr. Budapest
Heigel Fritz Innsbruck
Hiller József dr. Budapest
Herezek Miksa Székesfehérvár
Harbert Ernő dr. Wien
Horner Helén Wien
Huszár Ede Budapest
Hernitz Lajos Budapest
Juhasi Béla Budapest
Jakulovits Paula Teschen
Kaufmann Emil Zombor
Krenn Ottó Trieszt
Krasa Ferenc
Kornblith Leó Wien
Knopf Hermann Wien
Kerényi Sándor Zombor
Krausz Eduárd dr. Budapest
Klein Sándor Nagyvárád
Kurecz Ottó Bécs
Köngeter Eugén Deutschland
Karczay Miklós Nagyvárád
Kanizsai Elsa Pécs
Lanafeld Ferenc Kecskemét
Lányi Ernst Ujpest
Lüwenstein Theodor Wien
Lőwy Gyuláné Szentés
Lastjan Ede Nagykároly
Laufer Sámuel
Lázár József Budapest

Quitta
Palace
Szező
Manser
Seecuranst.
Zotter
Bristol
Strand H.
Paalace
Strand H.
Palace
Quitta
Szező
Seecuranst.
Seecuranst.
Palace
Stefania
Stefania
Stefania
V. Abbazia
V. Abbazia
V. Georg
Seecuranst.
Grosz
Carmen
Strand H.
Stiglic
Slatina
Lederer
Helios
Szező
Hausner
V. Abbazia
Zotter
V. Abbazia
Jolanda
Lederer
Herkules
Breiner
Breiner
Bellevue
Stefania
Bellevue
Bellevue
Herkules
Vécsey
Bristol
Penelope
Scheler
Scheler
Bristol
Bristol
Grand H.
Grand H.
Grand H.
Bristol
Istria
Janette
Quisisana
Stefania
Seecuranst.
Lederer
Quitta
Slatina
Lackner
Lackner
Lederer
Breiner
Neues K.
Vécsey
V. Abbazia
Stefania
Seecuranst.
Lederer
Seecuranst.
Szező
4 Jahreszeit.
Lederer
Penelope
Drazica
Bellevue

Leipziger S. Trieszt
Lóránt Bertalan Budapest
Mechtold Luise Coburg
Mérei Jenő Budapest
Meinhard Ludwig Bayern
Molnár Jenő dr. Budapest
Müller Pál dr.
Müller Matild Zágráb
Mahl Max Jaroslau
Müller Leo Trieszt
Mayer Aurél Nagybeeskerek
Mauerer Adalbert Wien
Muse E. Laibach
Madlovits Ignác Budapest
Milos Lázár Olmütz
Mande Cilly Wien
Malmovsky Boleslav München
Nahodil Rudolf Budapest
Ney Pál dr. Nagyvárád
Németh Gyula Bárdos
Örkényi Hugó Budapest
Pfeiffer Gabrielle Wien
Politzer Adolf Wien
Pajl Paul Zágráb
Punar Sándor Budapest
Papp László dr. Budapest
Poor Titus
Ruvald Ferenc Pécs
Rauchfuss R. Breslau
Roget Viktor Páris
Ringel József Görz
Rreibergér Béla Budapest
Schurmann Julius Bosnia
Strasser Amálie Wien
Stockinger J. Wien
Svkan Georg Zágráb
Schacherl Jenő Bárdos
Szende József Bárdos
Spindler Fritz Wien
Singer Ludvig Zágráb
Semsey Kornélia Eperjes
Sekié Bernát Budapest
Supancic Fülöp Laibach
Szilágyi A. Budapest
Szrahowiczky Károly dr. Budapest
Schossberger Jolánka Bajmok
Schmidt Thalee
Soós László Nagykőrös
Szappanos Sándor Nagykőrös
Szenes Imre Kaposvár
Schuszter Anton Wien
Sanlehner Tibor Budapest
Stutzi Karl Moosbrum
Strausz Dorse Budapest
Salamon István Győr
Tóth István
Törley Gyula
B. Tóth Ferenc
Theodorovich Szamos
Tauszk Franz dr. Budapest
Tschernitz Johann Klagenfurt
Urbany Jane Szepesszombat
Villányi István Arad
Vuletic P. Zágráb
Vermes György Budapest
Vukovári Albert Budapest
Weisz Ervin Zágráb
Wand Ignác Budapest
Willersdorfer József Budapest
Wolf Ernst Trieszt
Weisz Armin dr. Pécs
Wedovec Augusta Troppan
Weil Samuné Budapest
Weisz József Wien
Wilke Anna Berlin
Winter Róbert Teplitz
Weisz Ede Gyula

Stefania
Palace
Schanzer
Bellevue
Slatina
Lederer
Lederer
Lederer
Lederer
Breiner
Strand H.
Al Mare
Julie
Istria
Bristol
Gellos
Martinsch
Penelope
Lederer
Seecuranst.
Strand H.
V. Abbazia
Stiglic
Lederer
Breiner
Strand H.
Wienerheim
René
Strand H.
Hausner
Speranza
Stefania
Schanzer
V. Abbazia
Bellevue
Palace
Seecuranst.
Seecuranst.
Speranza
Hausner
Slatina
Breiner
Herkules
Breiner
Neuesk.
Neues K.
Bristol
Bristol
Bristol
Jolanda
Miler
Szező
Hausner
Hausner
Seecuranst.
V. Abbazia
Residenz
Bristol
Lackner
Stefania
Stefania
Jolanda
Hausner
Manser
Quitta
Bellevue
Palace
Seecuranst.
Austria
Slatina
Lederer
Lederer
Breiner
Quitta
Palace
Grand H.
Bristol

Minden a kihordás vagy a székföldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás
lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

— Teljes penzió napi 10 liráért. —

Figyeljen a névre és kérjen mindig határozottan Erdőgyöngyét. Hasonnevé értékellen utánzatok visszautasítandók!

Erdőgyöngyeművek. Moritz Löw. Brunn-Hussowitz.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzio, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo e Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cattaróik csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közelednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyisint Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé sfb.

Fiume-Corfu-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kényelmével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

KÖZGAZDASÁG.

A kivándorlás körüli harc. A legfrissebb hamburgi statisztika szerint a kivándorlók száma, dacára az Ausztria-Magyarországban és Oroszországban fennálló kivándorlási tilalomnak, mégis emelkedik, mert a múlt év első negyedével szemben a múlt év első negyedében a következő volt:

	1912	1913
Hamburg	23.492	35.531
Bréma	34.478	40.484
Antwerpen	19.957	15.772
	77.927	91.787

E számokból tehát kitűnik, hogy a kivándorlás Antwerpen kivételével, ahol a Canadian Pacific Railway Company elvesztette utasainak legnagyobb részét, mindenütt emelkedett. A Pool és az utóbbi vállalat között megindult harc azonban még fokozni fogja a kivándorlók számát, mert ezeknek ezrei igyekezni fognak az olcsó és még előreláthatólag csökkenő tarifákat igénybe venni. A harc megindulása előtt az átviteli díj 165 márka volt fejenként, ma azonban ott állunk, hogy ez 100 márkára szállt le, sőt a Pool már kijelentette, hogy a jövő hónap elsejétől újból 90 márkára fogja leszállítani, mit valószínűleg a Canadian részéről új díjmérséklések fognak követni.

Beavatott forrásból arról értesülünk, hogy a tengerhajós társaságok háborúja nem fog soká tartani, mert az érdekelt vállalatok igazgatói újból összeültek, hogy valahogyan megegyezzenek és egyszerre véget vessenek az ádáz tarifaharcnak. Hir szerint a differenciák legnagyobb része már elsimult és alapos a remény, hogy rövidesen létrejön a béke.

A kivándorlási üzlet körül való háborúskodás különben jelenleg legnagyobb mértékben Triesztben folyik, hol a Canadian Pacificnek tudvalevően az Austro-Americanaival gyűlt meg a baja. A két vállalat hajói mind megtömve hagyják el a kikötőt. Az Austro-Americana a kanadai járatokra való tekintettel szaporította hajóparkját azzal, hogy megvette a Hamburg-Amerika Linie Bulgária és Belgrávia nevű 1100 tonnás gőzcsékeit. A Canadian Pacific közben 4 millió 800.000 korona szubvenciót eszközölt ki a kanadai kormánytól, sőt újabban az olasz kormány, — mely valószínűleg irigylitől a sok vonalat azzal a föltétellel, hogy a Canadian hajói úgy menethetnek, mint jöhetnek az olasz kikötőt is érintenek, — évi 400.000 frank szubvenciót biztosított a kanadai vállalatnak.

Bojkott-mozgalom Olaszország ellen. A szerbek ellenünk való bojkott mozgalma ugyancsak nem áll egyedül. Athénból irják a Kereskedelmi Muzeumpak, hogy a görögök is bojkottra készülnek, még pedig Olaszország ellen. Az athéni kereskedelmi egyesültek a szerb kamarák eljárásához hasonló átiratot intéztek az olasz kereskedelmi kamarákhoz és egyes cégekhez is, amelyben az olasz árak bojkottálásával fenyegetőznek, ha Olaszország nem változtatja meg a felfüggesztett politikáját.

A nagy hajósvállalatok biztosításra való egyesülése, ez a legújabb akció a magánbiztosítók ellen, most van alakulóban. Az iniciatíva a Hamburg—Amerika Linie társaságé, mely idei üzletei jelentésében rámutat arra, hogy a Titanic katasztrófát a biztosító társaságok oly jelentékeny díjmelésre használták ki, hogy a hajós társaságok ezentúl csak a biztosító társaságoknak fognak keresni. A nevezett társaság tehát felszólította a többi nagy hajóstársaságokat, hogy a biztosítás egy részét a társaságok kölcsönösen egymás között viseljék. A Hamburg—Amerika Linie a cél megvalósítására a Cunard és Morgan-féle hajózási vállalatokkal egyesült, míg a Norddeutscher-Lloyd nem csatlakozott hozzá. Valószínű, hogy ez utóbbi társaság gondolt arra, hogy míg jelenleg csak a saját kockázatának veszélye fenyegeti, mely ellen biztosítással úgy is védekezhetik, addig a Hamburg—Amerika Linie-féle kölcsönöségi alapon a többi társaságok kockázatából is viselnie kell egy jelentékeny részt, ami a hajósvállalatoknál gyakori káreseteknél sokkal súlyosabban terhelné a társaság budgetjét, mint a magán társaságok díjmelése. S ismerjük el, hogy a gyakorlat a Norddeutschernek fog igazat adni.

A Canadian leszállította a kivándorlási díjakat. A hajóstársaságok között folyó harc újabb eseménye, hogy a Canadian Pacific, amely az Austro-Americana elől akarja elhalászni a magyarországi kivándorlókat, újból leszállította a fedélközi utasok viteldíját, amely most az eddigi 120 korona helyett 105 korona lett. A kivándorlás tehát napról-napra könnyebb és így napról-napra nagyobb is lesz.

A Magyar keleti tengerhajózási r.-t. tegnap tartotta közgyűlését, amely elfogadta az 806.852 korona tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatot és részvényenként 17 korona osztalék fizetését határozta el. A jelentés szerint a részvénytőkének 6 millió koronára történt felemelését az igazgatóság sikerrel végrehajtotta és a múlt év elején szervezett fiúme—ausztráliai vonal igazolta a hozzáfűzött várakozásokat.

—o—

Ella Villa

Penzió és vendéglő, Abbazia. Szobák ellátással és ellátás nélkül. Mérsékelt árak.

Hattyu gőzmosóda

Fiúme, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) ápril 1 fiókot nyitott a Via Goldoniban (a Dubravčić házban). Kifogástalan szép gallér, kezelő ing- függöny- és bluz-tisztítás klór nélkül. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

Weiss M.
Tavaszi
idény.

Uj, üveggel fedett termünkben ki vannak már téve nagy választékban a legújabb női ruhaszövetek

Angol szövetek dupla magasság, méterje K 2.—

Angol szövetek dupla magasság, modern minták méterje K 2.70 és 3.30

Voil szingyapju, dupla magasság méterje K 1.95

Selyem bluzoknak, elegáns minták méterje K 2.—

Liberty, tiszta selyem, minden színben m.-je K 2.50

Marquissette, garantált színek méterje K —.48

Levantine szegéllyel, legújabb minták m.-je K —.60

Kávészaklat 6 szalvétával K 3.—

Chiffon fehérneműk jó minőség drbja 10 méter K 5.40

Bonne Femme tulleből, fodrorral s rávarrással méterje K 4.—

Ágy- és asztalkészletek, 2 ágy és 1 asztalterítő K 9.50

Női harisnyák, sima á joar K 1.—

Női ingek, kézi himzéssel K 3.—

Férfi nyakkendők, tiszta selyem K 1.—

Kötények gazdag választékban K —.50

Keztyűk, bőrutánszat K —.50

Aljak tiszta selyemből K 8.50

SZABOTT ÁRAK!

Gazdag választék honi és külföldi uri ruhaszövetekben. Konfekciók, alsóruhák, ingek, nyakkendők, kartonok, vásznak, szőnyegek, linoleum, himzések, csipkék, szallagok és minden kellékeknek való cikk.

Naponta új érkezések.

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, CORSO 11.

Trieszt Corso 9.

ADRIA szálloda és étterem

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO
Kedveit találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasúti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt árak.

Kitűnő német és olasz konyha.
A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek,
Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

„Mercur“ kávéház

az indóházal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Amerikai billiárd. - Figyelmes kiszolgálás.

Tulajdonos: ZAGORC FERENC

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kőszerezési cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest VIII. Losonci-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye

újabb reklámok miatt, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Újabb előnyajánlatunk:

- 1 csoport 2 kor. 50 fill. (19 darab)
- 1 dr. üvegtégely francia arc- és kézfenomító
- 1 db. francia szappan (bármely illatban)
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor
- 1 db. francia fogkefe (csontnyéllel)
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
- 10 db. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap)

Összesen 19 darab 2 kor. 50 fillért.

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér, vagy a pénz előleges beküldése ellenében, a mely esetben a 2 korona 50 fillér vételárhoz 72 fillér esatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk. — Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnk kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Risztics Milán

fodrászüzlete

Via Adamich.

(VUJA M. mellett).

Hygienikus.

Modern.

Figyelem!

„HEZ“ arckréme 80 fillér.
„HEZ“ arczsappan 80 fillér.
„HEZ“ arcpuder 80 fillér.

3 drb. bármelyikből egyszerre rendelve - a pénz előzetes beküldésénél bérmentve. Diszkrétan küldi: „HEZ“ illatszertár Budapest VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

május 17-én. A ndn emfwyp etaoih xzöü? Személyszállítás Triesztből New-Yorkba: az Oceania gőzössel május 17-én, a Martha Washington májs 24-én, a Kaiser Franz Joseph I. május 31-én.

Személyszállítás Triesztből Quebec és Montrealba:

a Polonia május 31-én
Teherszállítás Triesztből Philadelphiába: a Maria gőzössel május 12-én, az Emilia gőzössel május 14-én, az Ida gőz. máj. 25-én Triesztből Havanna és New-Orléansba:

a Federica gőzössel május 12-én.
Patras, Almeira, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos Ayresbe az Eugenia szem.-száll. gőzössel május 1-én, az Atlanta szem.-száll. gőzössel május 15-én. Montevideo és Buenos-Ayresbe egy tehergőzössel május 20 és 30-ika között.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Új küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordúrral és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50 darabja
200x250	„	K 14.—
200x300	„	K 17,—

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor. 1.70
110 cm. magas méterenként	Kor. 2.10
115 cm. magas méterenként	Kor. 2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor. 1.60
90 cm. magas méterenként	Kor. 1.10
100 cm. magas méterenként	Kor. 2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-kint Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume

CORSO 6.

33 óceánjáró

FONTOS!

„HEZ“ kölnivíz 1 üveg 50 fill., 3 üveg 1 kor. 30 fill., „HEZ“ kölnivíz 1/2 liter 3 kor., „HEZ“ kölnivíz 1 liter 5 kor. 50 fill., „HEZ“ kölnivíz szappan 1 drb. 60 fill., 3 drb. 1 kor. 60 fill. A minőség elsőrendű voltáért felelősséget vállalunk.

Küldi: „HEZ“ illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

NEM MESE!

Ha pattanása vagy szeplője a mi „HEZ“ csoda szappanunktól el nem múlik, úgy pénzei kötelesek vagyunk visszatéríteni. 1 drb. „HEZ“ Csodaszappan 2 kor. 50 fill. 3 drb. „HEZ“ Csodaszappan 7 korona. Használati utasítás hozzájár. A pénz előzetes beküldésénél portó 84 fillér. Diszkrétan küldi: „HEZ“ illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

TÓTH JÁNOS

Magyar vendéglője

a legolcsóbb Fiumében.

Via Alessandro Manzoni 10.

Köbányai polgári sör.

Magyar és dalmát bor.

Legfinomabb

elszakíthatatlan. francia „Mimi“

férfi gummi-óvszer 1 tucat 2 korona 50 fill., 2 tucat 4 korona 50 fill., 3 tucat 6 korona. Porto 30 fill. „HEZ“, Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Diszkrét szétküldés.

! 500 koronát !

fizetek Önnek. ha az én gyökérirtő „Ria“ kenőcsöm tyukszemét, bibircsét és szarubörét 3 napon belül fájdalom nélkül el nem tűnteti. Egy tégely ára jótálló levél kíséretében 1 Kor.

Kemény, Kassa 1 postafiók 12.940.

Villa Sans Souci

Abbazia.

Előkelő családi otthon. - Teljesen újonnan berendezve. Új tulajdonos Finom bécsi konyha.

Tungram

drótlámpa

huzott dróttal.

! Elpusztíthatatlan !

Egyedüli magyar izzólámpa!

Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamossági

R. P. Ujpest 4.

Sürgőnycim: „Ampére“ Ujpest.

„Commercio“ kávéház

- Fiume, Piazza del Commercio 4 -

Ujonnán berendezve.

Kitűnő kávéházi italok -- Éjjel nyitva. Naponta éjjeli 2 óráig elsőrendű bácskai táncverseny.

SCHÖNI. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖNI.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicúr, villanyos arcmassázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Via Garducci 12. II. em.

Teléfono 11-89.